

Ltk Beets A.

Jonge van Elkemeet, W.C. J. de

2 (1872)

Het Gylgen

Beval och brieven van
D.J. Viedeman-de Jonge
van Elkemeet

1
Oost. vyette 27 oktober 1872.

Hooggeachte Heer, meded myne
verreure haren Heere hied geveiligd,
dard is. vromdelelyk. sin der jor.
betken een den Heer Heereend
Bert in den Heer; met veyer
dat zyne Heer sicut diens Schorn.
Lorn O. Prier te helen veworden.
vor. my is zyne vewordend in
Belgien mit juit bekind. Jortus.
Schen veyerom my er ons over,
dat dultis sander met D. het ge.
vut is; insouere als ey ducum
welligt het beid van den Heere
jortet zyn vewordend. Myne
huingeworden zyn ducum den
hoygeke ingeworden, en ducum
deer vewordend. Heere, en er
en dat D. het jortionend, vew.
soof is. my sin sijn vewordend
hoygen. Is D. dat sicut het heid.
Schrift, de Heere. School, en
d. vewordend gekom. D. d. d.
en vewordend vewordend is. my er
bewyren dat men een de vewordend.
clayen met vewordend gewogen blyft
clayen.

dezer dagen uit Parijs het verspron-
kelyke werk van den heer, met
Prussische Karakter, ontving.
Op de vertooying der boeking van
wyken Serrure schafte ik de
vertaling aan, door H. van Burg.
Schekker noemt het geheel ver-
keerdelyk: een leven doet.

Maakt u in myne beurt,
in diep, en meer over den arm,
het u spoozig loonen?

Het is indertide een
belangryke vermeerdering my-
ner faksiana, in het vor. Rote-
bert. By Serrure's Erven ging het
eikler peperoni, gelyk. In iet de
conventen zal zyn gebleven.
Voor myn Mus. faks. gaf een Ant.
wysen boek. N.B! 24 fcs en
10% overkosten!

De titelplaat van het Rus-
sien, of liever Anstetwanssch
boeken. / by H. Wetstein 1705.
Nl. 4to met 840! medaillon-emb.

malajis uittekenend schoon gegrav-
veerd. Die medaillons wel iets min-
der. - Vor. Kon. is op die vertooy-
sing by Olivier te Brussel, my
vier my ontbeiden te wijzen
van faks, aanschaffen.

Ma is telkens aanschaffen
van myn Mus. faks. vertooying en
men er zoveel geld voor betrekt,
lyfde ik de bouteren boekenlyst
aanveest. Drukelyk: zal D. Spit.
boek, uitgever der Heavenen
school te Antwerpen, die in dat
werkblad opmerken. Kent u
het? Ik gaf een vry goed ver-
slag van ons Congres.

Schrypmen zoud my
deer hoffelyk: een overvloed. In
mer Sturken in de Wachter.
Vor. my ten nieuw gedicht. Om
hooz! Naar myne bekeiden
mening ietwat gewoeten;
nuar llye talent en verspron-
kelykheid. Vor. Kerly is rees

tot het 5^e vel geworven. M. i. woor
den Hooverskand bewys en werk
derumheid van vryen Secreta-
ris. Myne vrouw en jongelui
laten u. mijnne groeten.
Geloof my, onze verwantschap
vrijing voor vry uitgevoerde letter-
ren, - Leve u. de

Auw ov. or.
De jongewen Stemmet.

Schijnt in de M. C. M. d. J. v. E.

~~4 Dec. 1. l. v. op ff. v. p. n. o.~~
~~J. W. C. de Gorp v. E.~~

MUSEUM CATSIANUM.

Het *Museum Catsianum*, ten vorigen jare, bij den heer J. L. Beijers te Utrecht, in het licht verschenen, is met zóó groote welwillendheid ontvangen, als ik mij die nimmer had durven voorstellen. De belangrijkste mannen op letter- of staatkundig gebied, zoowel binnen als buitenslands, hebben mij blijken hunner belangstelling en ingenomenheid gegeven. Daarvoor ben ik veel meer erkentelijk, dan hier door mij kan worden uitgedrukt.

Inmiddels is mij weder een aanzienlijk cijfer nieuwe bijdragen toegevloeid. Het vooruitzicht op, althans de mogelijkheid van gestadigen aanwas bestaat nog. Voor een' herdruk van het M. C. is het verstreken tijdsverloop te kort. Daarentegen acht ik het voor bibliographen en voor bezitters van mijn boekwerk, niet zonder gewigt, om ook met die, nog niet door mij beschreven, uitgaven van Cats' werken bekend te worden. Uit dien hoofde besloot ik, langs dezen weg, een uittreksel van mijn supplement-catalogus te geven. Later, bijaldien leven en vermogens mij gespaard blijven, hoop ik tot een' meer volledigen herdruk van het *Museum Catsianum* te zullen kunnen overgaan.

Aldus laat ik mijne nieuwe aanwinsten hier volgen.

N°. 4bis. (bladz. 15 en 174 *Mus. Cats.*) Alle de wercken van de Heer *Jacob Cats*, Ridder, Stadthouwer van Leenen, Groot Zegelbewaarder der Ed. Heeren Staten van Hollandt en West-Vrieslandt, Oudt Raedtpensionaris van Hollandt etc. tot *Dordrecht* bij *Jacobus Savry*, wonende in 't Kasteel van *Gent*. 1659. 4° led. b. verg. op sn. met pl.

Gedrukt in twee kolommen. Groote overeenkomst, in de afb. en in den druk, met de 4°. uitgave van J. J. Schipper, Amst. 1665. N°. 6bis. (bladz. 18 *Mus. Cats.*) Alle de wercken van den Heere *Jacob Cats*, Ridder, Oudt-Raadtpensionaris van Hollandt etc. De laatste druk. T' Amsterdam bij JAN VAN HEEKEREN, *Anthony Hasebroek*, *Andries van Damme*, Weduwe van *Gijsbert de Groot*, *Johannes Ratelband* en *Pieter van Thol*, in 'sGravenhage. 1712. 2de deel. fol. h. e. b. zonder platen.

Deze uitgave komt in alles overeen met die onder n°. 6, *Mus. Cats.* vermeld, eveneens van 1712. Nogtans wordt, bij naauwkeuriger beschouwing, het navolgend belangrijk verschil waargenomen. Vooreerst: ontbreken hier alle afbeeldingen, waarvoor de ruimten openstaan. Ten anderen, wordt onder de uitgevers in deze editie *Jan van Heekeren*, in de andere *Nicolaas ten Hoorn* genoemd.

N°. 20bis. bis. (bladz. 24 *Mus. Cats.*) *Jacobi Catzii, J. C. Silenus Alcibiadis Sive Proteus. Amsterodami, Ex Officina Typographica Guiljelmi Janssonii. Anno CIOIOCXIX (1619).* 4°. led. b. met pl.

Gelijk de andere uitgave n°. 1. dl. I, *Mus. Cats.* van 1618, en die onder n°. 20bis. *Mus. Cats.* van 1620, is deze van 1619.

Bovendien andere wijzigingen, later uitvoeriger te vermelden.

N°. 25bis. (bladz. 27 *Mus. Cats.*) *Emblemata ofte Minnelijke Zedelijke ende Stichtelijke Sinnebeelden door D. J. Catz.* Zonder naam van drukker of uitgever, plaats of jaartal. Br. 12°. h. e. b. met pl.

Geen goth. letterdr., maar een rom. en curcyve letter bij afwisseling. Geen titel, maar een titelpl. Later over het meerder verschil met andere uitgaven.

N°. 26bis. (bladz. 27 *Mus. Cats.*) *Maeghden-plicht ofte Ampt der Jongvrouwen, in Eerbaer Liefde, Aengewesen door Sinnebeelden. Officium Puellarum etc.* Zonder jaartal of naam van schrijver, drukker of uitgever en plaats. Br. 12°. h. l. b. met pl.

Levert ook verschil op met de uitgave onder no. 26 *Mus. Cats.* vermeld.

N°. 27bis. bis. (bladz. 28 *Mus. Cats.*) *Maeghdenplicht Ofte Ampt der Jonghvrouwen in Eerbaer Liefde, Aengewesen door Sinnebeelden. Officium puellarum etc.* Zonder jaartal of naam van

schrijver, drukker, uitgever en plaats. Br. 12°. perk. b. met pl.

Over het verschil der vijf exemplaren (in het *Mus. Cats.*) van den *Maegdenplicht* zal later uitvoeriger worden gehandeld.

N°. 30bis. (bladz. 30 *Mus. Cats.*) *Jacobi Catzii, J. C. Silenus Alcibiadis sive Proteus*, Voorghestelt in Minn- en Zinnebeelden, als mede zijn *Maeghden-plicht* en andere Wercken. Ter Goude. Bij Pieter Rammazeyn, Boeckvercooper in 't A. B. C. He titel IIIe titel. Zonder jaartal. Gr. 12°. Perk. b. met pl.

Alzoo een andere drukker en plaats dan de uitgave n^o.

30. Verder weinig verschil.

N°. 40ter. (bladz. 34 *Mus. Cats.*) *Selfstryt door J. Cats t' Amsterdam.* Gedrukt bij d' Weduwe van *Joost Broersz.* 1647. Br. 12°. h. l. b. met pl. 281 bladz. doorl. paginer.

N°. 41bis. (bladz. 35 *Mus. Cats.*) *J. Cats*, Tooneel van de *Mannelijke Achtbaerheit.* Gedrukt int Jaer 1633. Zonder naam van drukker, uitgever of plaats. Br. 12°. h. l. b. met pl.

Vershil van drukornam. met de uitg. van 1631. — 122 genumm. bladz.

N°. 43bis. (bladz. 36 *Mus. Cats.*) *Houwelyck door J. Cats tot Middelburch.* In de druckerye van *Jan Pietersz.* van de Venne. 1625. 4°. led. b. met platen.

In vele kleine bijzonderheden valt verschil op te merken met de uitgave n°. 1 deel I en n°. 43 *Mus. Cats.* en zou aan een' nadruk, in hetzelfde jaar en bij denzelfden uitgever kunnen worden gedacht. Hierover later.

N°. 52bis. (bladz. 38 *Mus. Cats.*) *J. Cats Houwelyck.* In Zeelant. Gedrukt door *Barent Adriaensz. Berentsma.* 1643. 12°. perk. b. met plat.

Eene uitgave 7 jaren ouder dan die van n°. 50 *Mus. Cats.* Voorts hier en daar verschil, waarover later meer.

N°. 56bis. (bladz. 39 *Mus. Cats.*) *Huwelyk door J. Cats. t' Amsterdam bij Gysbert de Groot Keur.* Anno 1746. kl. 8°. perk. b. met plaat.

Hier en daar verschil. 538 bladz.

N°. 60ter (bladz. 41 *Mus. Cats.*) *J. Cats*, *Klagende Maagden en Raad voor de Selve.* t' Amsterdam by d' ERVE van de Wed. *Gysb. de Groot.* 1733. Br. 12°. led. b. met pl.

Zeer zeldzame uitgave, 49 jaren na die van n°. 60 *Mus. Cats.* bij *Gysb. de Groot* zelven, en 18 jaren na die van n°. 60bis *Mus. Cats.* bij de weduwe van *Gysb. de Groot* verschenen. Slechte houtsn. afbeeld. Bovendien andere afwijkingen.

N°. 66bis. (bladz. 43 *Mus. Cats.*) Spiegel Van den Ouden en Nieuwen Tijd, bestaende enz. Door *J. Cats.* Den lesten Druck. Tot Dordrecht. Gedrukt voor Josua Offermans. Goutsmid. Anno 1656. kl. 8°. cart. b. met pl.

Op de laatste bladz. 320 staat: Tot *Gouda*. Uyt de Druckerye van *Cornelis Dyvoort*, Boekverkooper in 't A. B. C. — Eigenaardig titelvignet. Meer uitvoerig bij herdruk van het M. C.

N°. 67bis. bis. (bladz. 43 *Mus. Cats.*) Spiegel van den Ouden en Nieuwen Tijd, door *J. Cats.* Den lesten Druck. t' Amsterdam. By *Michiel de Groot* 1672 (1671?) Kl. 8°. perk. b. met pl.

Bij oppervlakkige beschouwing overeenkomende met de uitgave n°. 67bis. *Mus. Cats.*, maar inderdaad belangrijke wijzigingen bevattende.

N°. 70bis (bladz. 45 *Mus. Cats.*) 's Werelts Begin, Midden, Eynde, besloten in den Trouwing enz. door *J. Cats.* Te Dordrecht, Gedrukt bij *Hendrik Walpot*. Zonder jaartal. 8°. met pl. h. led. b.

Op den gegrav. titel *J. Cats* Proefsteen van den Trou-ringh.

N°. 70bis. bis. (bladz. 45 *Mus. Cats.*) 's Werelts Begin, Midden, Eynde; Besloten in den Trouwing, met den Proefsteen enz. door *J. Cats.* Zonder naam van drukker, uitgever en plaats. kl. 8°. perk. b. met pl. Proefsteen van den Trou-ringh. A°. 1645. (Aldus op den gegrav. titel.)

Sommige afbeeld. onderteek. *Ba. Persyn* sculp. — Aan het Eynde, op het laatste blad leest men: Tot *Leyden*. Gedrukt bij *Philips de Croy*. Anno 1649.

N°. 70ter (bladz. 45 *Mus. Cats.*) 's Werelds Begin, Midden, Eynde, Besloten in den Trouwing met den Proefsteen enz. door *J. Cats* 't Amsterdam bij de wed. van *Gysbert de Groot*. 1706. 8°. met houtsn. epl.

Eigenaardig drukornam. op den titel. — 673 bladz. met doorl. paginer.; niet aldus in de uitg. 1645.

N°. 76bis. bis. (bladz. 46. *Mus. Cats.*) *J. Cats* Ouderdom, Buytenleven en Hofgedachten op *Sorghvliet*. Zonder naam op den ge-

drukten titel; afwijkende alzoo van dien der uitgave N°. 76 *Mus. Cats.* — Geen jaart., noch drukker noch plaats. Gr. 8°. perk. b. — *J. Cats*, Buytenleven op *Zorgvliet* t' Amsterdam bij *Jan Jacobsz. Schipper*. 1655. met pl.

N°. 77bis. (bladz. 47 *Mus. Cats.*) *J. Cats* Buytenleven op *Zorgvliet*. t' Amsterdam bij *Isaak van der Putte*. Zonder jaartal. kl. 8°. led. b. met pl.

Het privilegie overgegaan van *Jakob Conynenburg*, uitgave 1700, (n°. 70 *Mus. Cats.*) is van 1726. Wijzigingen en omzettingen in de afbeeld.

N°. 84bis. (bladz. 49 *Mus. Cats.*) *J. Cats*, Gedachten op Slape-loose nachten waerinne enz., mitsgaders het twee en tachtig jarig Leven van den selven Heere, van zijn Geboorte enz. Te Amsterdam bij *A. van der Putte*. Te koop tot Brussel bij *J. B. Jorez*. Zonder jaartal. 8°. Zonder platen. h. e. b. onafgesn. 238 bladz.

N°. 85bis. (bladz. 49 *Mus. Cats.*) *J. Cats*, Gedachten op Slape-loose Nachten. Den Achsten Druk. Met vernieuwde figuren. Te Leyden bij *Jan van der Deyster*. 1732. 8°. perk. b.

De titelpl. gegrav. door *J. P. Goeree*, elders door *J. Lamsveld*. 235 doorl. bladz.

N°. 85ter (bladz. 49 *Mus. Cats.*) *J. Cats* Gedachten op Slape-loose Nachten. Den Achsten Druk. Met vern. fig. *Leyden* Jan van der Deyster 8°. ingen. 1732.

Door het verschil der drukorn. welligt voor een nadruk te houden van de hiervoor. genoemde uitg.

N°. 85^{quater} (bladz. 49 *Mus. Cats.*) *J. Cats*, Gedachten op slape-loose nachten. Den sesden Druk. Met vernieuwde Figuren t' Amsteldam. Bij *Andries van Damme*. 1722 (op den gegrav. titel 1710). kl. 8°. perk. b.

Bevallig titelvignet; een zwaan de vleugels uitslaande vóór een grafzerk. Opdragt aan »de heer *Jan Holleman*» door den uitgever. 235 bladz. Doorlopende paginering met het 82 jarig leven van *J. Cats*.

N°. IXbis. (bladz 53 *Mus. Cats.*) Nagelaten geschreve Gedichten van den Ridder *J. Cats*, die in zijn gedrukte werken niet en zijn. Zonder naam, plaats en jaartal. kl. folio. ingen.

28 bladz. met 27 gedichten. waaronder de vijf opdragen zijner werken aan de steden; het gedicht *Principiis obsta* enz.

N°. XIII. (bladz. 57 *Mus. Cats.*) Proteus sive Distychea Synonima *Adriani Hofferi* etc. in insolitam siccitatem anni 1615, Edit. tertia. Ultrajecti 1670, 4°. linn. b.

Op de laatste ongenumm. bladz. een brief van *J. Cats*.

N°. XIV. Nederduytsche Poemata van *Adrianus Hoferus*. Amsterdam 1635. 4°. perk. b. met pl.

Onder de »Lofdichten» één van *J. Cats*.

N°. XV. Bijdragen tot de Oudheidkunde en de Geschiedenis enz. door *H. Q. Janssen* en *J. H. van Dale* deel III bl. 346 en 376, deel IV bl. 335. Middelb. 1858 en 1859.

De papieren en het houten wapenschild door *D^{us}. Janssen* vermeld, komen hierachter voor.

N°. XVbis. Afbeeldinge van de verkeerde Werelt, door *Mr. Cornelis Udemans*. Middelburgh 1660. 4°. perk. b. met pl.

Na de voorreden een niet elders gedrukt vers van *J. Cats* »gedicteert ende geteeckent uyt mijn bedde. Sorghvliet den 17 Mey 1660.»

N°. XVI. Het Nieuwe werck der Psalmen van den Koningh David, door *Cornelis Boey*. Leyden *Joh. Elsevier* 1659. 8°. perk. b.

Na de »Kerkeelicke approbatie» een gedicht van *J. Cats* op *C. Boey*.

Bovendien over de titelpl. een eigenhandig geschreven opdragt van *Boey* aan *Cats* in het latijn. Dit boekje maakte alzoo een deel uit der bibliotheek, van *Cats*.

N°. XVII. Verhael in forme van Journael van Carel II Koning van Engelant in Hollant, 25 Mey tot 2 Juny 1660. 's Gravenhage bij *Adr. Vlack* 1660, fol. p. b.

Op bladz. 3 een gedicht van *J. Cats*.

N°. XVIII, *Jacob Cats* de Gids en troost inzonderheid der ouden van dagen. Bloemlezing door *A. B. van Meerten* geb. *Schilperoort*. Gouda 1852. 8°. ingen.

N°. 21^{vv}. (bladz. 62 *Mus. Cats.*) Een *Album amicorum* van *Johan van de Poele*. Mediob. Zeel. A^o. 1646, waar, op pag. 16, van *A. M. a S.* (*Anna Maria Schuurmans*) een lat. inschrift: *Vis nunquam tristis esse? Bene vive.* 3a. Kal. Dec. 1646.

Een geschenk van den heer *mr. J. A. Philipse*, minister van staat, oud-voorz. van de 1e kamer der stat. gener. enz. — Het album bevat bovendien inschriften der belangrijkste mannen, als van *Cl. Salmasius*, *Dan. Heinsius*, *J. Boerhornius*, *A. Vinnius*, *J. Coccejus*, *J. F. Gronovius*, *G. J. Vossius*, *J. Migrodius*, e. a. N°. 22^{ww}. Geletterd Zeeland, door *P. de la Rue*. 2e dr. Middelb. 1741. h. e. b.

Bladz. 346—368 over *Cats* en zijne werken.

N°. 23^{xx}. (bladz. 101 *Mus. Cats.*) Vaderlandsch zakboekje ter bevordering van wetenschap enz. Almanak voor het jaar 1799. Amsterdam bij de Wed *J. Döll*. 12°. carton met pl.

Op bladz. 13 een vers op het portret van *J. Cats*, zonder naam van dichter of graveur.

N°. 24^{yy}. *Zelandia illustrata* 3e aflev. Middelb. 1870. 8°. ingen.

Op bladz. 403 en 483 bijzonderheden omtrent *J. Cats*. Geschenk van den schrijver.

N°. 25^{zz}. (blz 62 *Mus. Cats.*) Bijdrage tot de kennis van het karakter van *Constantyn Huygens*, ontleend uit aantekeningen wegens het bezit zijner goederen. 's Gravenhage 1842, uitgegeven te Rotterdam bij *W. Messchert*. 8°. ingen.

Niet in den handel gebracht door den schrijver, *A. D. Schinkel*. Op bladz. 43—50 en 69 »over de 200 gemeten in *Hatfieldchase* in Engeland.»

Zie ook bladz. 69 *Mus. Cats*. Geschenk van den heer *J. A. Altorffer* te Middelburg.

Portefeuille n°. 50. Zes pakketten handschriften van *Jacob Cats* of hem betreffende.

Geschenk van den heer *A. le Clercq* te *Groede*, bedoeld door mijn vriend *H. Q. Janssen* te *St. Anna ter Muiden* in zijne bovengen. Bijdragen, deel III bl. 376. Daarbij tevens is gevoegd het wapen van *J. Cats*, in hout gesneden, hoog 0,20 meter, breed 0,12 meter, en hetwelk boven de bank in de kerk te *Groede* stond, waar *Cats* gezeten was, en bekend onder den naam van *Cats zijn bogt*.

Eindelijk:

1 portret van *Jacobus Matham*, *Harl. sculptor*.

UITTREKSEL

UIT HET

MUSEUM CATSIANUM

OF DE VERZAMELING DER VERSCHILLENDE
UITGAVEN VAN

JACOB CATS 'S WERKEN,

DOOR

Mr W.-C.-M. DE JONGE VAN ELLEMEET,

(TE OOSTKAPELLE, WALCHEREN, ZEELAND).

Utrecht 1870, bij J.-C. BEYERS, gr. in-8°.

NIET IN DEN HANDEL.

ANTWERPEN,

DRUKKERIJ J.-E. BUSCHMANN, RIJNPOORTVEST.

1873.

Matham was een der beste graveurs van de platen voor de werken van *J. Cats*.

Onder het portret: *P. Soutman* pinxit. sculp. atq. excud.
J. V. Velde en daarbij een gedicht van *P. Scriverius*.

Oostkapelle.
Febr. 1872.

W. C. M. DE JONGE VAN ELLEMEET.

Overgedrukt uit de Navorscher, Febr. 1872.

6

LIBRARY

MUSEUM CATSIANUM

JACOB CATSIANUS

1800

WILMINGTON

LIBRARY

MUSEUM CATSIANUM

JACOB CATSIANUS

MUSEUM CATSIANUM.

WILMINGTON

UITTREKSEL

UIT HET

MUSEUM CATSIANUM

OF DE VERZAMELING DER VERSCHILLENDE
UITGAVEN VAN

JACOB CATS 'S WERKEN,

DOOR

Mr W.-C.-M. DE JONGE VAN ELLEMEET,

(TE OOSTRAPELLE, WALCHEREN, ZEELAND).

Utrecht 1870, bij J.-C. BEYERS, gr. in-8°.

NIET IN DEN HANDEL.

ANTWERPEN,

Drukkerij J.-E. BUSCHMANN, Rijnpoortvest.

1873.

MUSEUM CATSIANUM

MUSEUM CATSIANUM.

JACOB CATS'S WERKEN.

M. W. C. M. DE JONGE VAN NELLEET.

MUSEUM CATSIANUM.

- Mus. Cats. No 1. Jacob Cats, Werken.** Oudste en beste uitgaven door wijlen Th. B. Groeche verzameld. 11 deelen in-4° bevattende :
- 1° deel. — *Silenus Alcibiadis sive Proteus.* Middelburgi ex officina Typogr. Joh. Hellenii. 1618.
  - Maechdenplicht ofte Ampt der jonckvrouwen,* enz. Middelburgh. Ghebr. bij Hans van der Hellen. 1618. — 92 bladz.
  - 2° dl. — *Proteus ofte Minnebeelden, verandert in Sinnebeelden door J. Cats.* Rotterd. bij P. van Waesberge. 1627. — 315 bladz.
  - 3° dl. — *Selfstryt door J. Cats.* Middelburgh bij Hans van der Hellen voor J. Pz. van der Venne. 1620. — (Eerste druk). 106 bladz.
  - Sinnebeelt de heymenisse ende eyghenschap des christelycken self-stryts aenwysende.* Middelb. als hov. bladz. 107-119.
  - Selfstryt door J. Cats.* Middelburgh 1620. — Als hierboven; doch een hoogst zeldzame nadruk op grover papier. Sinnebeelt, enz. als hierboven.
  - J. Cats. Selfstryd.* Tweede druk. Tot Middelb. als boven 1621. — Bladz. als boven.
  - Sinnebeeld.* enz. Tweede druk. Middelburgh, als hierboven bladz. als boven.
  - Tooneel van de Mannelicke Achtbaerheyt.* Middelb. H. van der Hellen voor J. Pz. van de Venne. 1622. — 60 bladz. 1° druk.
  - Tooneel.* enz. als hiervoren. (Hoogst zeldzame nadruk.) 60 bladz.
  - J. Cats, Tooneel van de Mannelicke Achtbaerheyt.* Tweede druk. Middelb. 1623.
  - 4° dl. — *Houwelyck door I. Cats.* Middelburgh. J. P. van de Venne. 1625.
  - 5° dl. — *Houwelyck door I. Cats.* Cleve by

- Gerhart Verstegeh. 1628. — Te koop bij Jacob van Biesen. (Zeer zeldzame nadruk.)
- 6° dl. — *Spiegel van den ouden ende Nieuwen Tydt door J. Cats.* 's Gravenhage. Is. Burchoorn. 1632.
- Deze uitgave denkelijk de beste, die Cats zelf althans tot een geschenk, voorzien van varianten bestemde. Zie verder n° 63. *Mus. Cats* en *Prof. van Vloten. Aanteeken.* in zijne 4° uitg. dl. II. bl. 946.
- 7° dl. — *'s Werelts begin, midden, eynde, besloten in den Trouwingh, met den Proefsteen van denselven, door I. Cats.* Dordrecht. voor Matth. Havius. Gedr. bij H. van Esch. 1637. — 772 bladz.
  - I. Cats. Lofsangh* enz. 136 bladz.
  - 8° dl. — *J. Cats. Ouderdom, Buyten-leven en Hofgedachten, op Sorgh-Vliet.* Amsterd. J. Jz. Schipper. 1656. — 261 genumm. bladz.
  - Nieuwejaerslied. Hofgedachten.* als hiervoren. 1655. — de Huwelyx-Fuyk (als hiervoren zonder jaartal.)
  - J. Cats. Aspasia* (als hiervoren) 1655 vertoond. (Zonder jaartal van den druk.) 84 bladz.
  - Doot-kiste voor de Levendige.* 103 bladz.
  - 't Samensprake tusschen de Doodt en een Oudtman.* bladz. 104-150.
  - 't Samenspraecke tusschen Ziel en Lichaem.* bl. 151-224.
  - 9° dl. — *J. Cats, Gedachten op stapelooze Nachten, mitsgaders het Twee en tachtigjarig leven.* Achsten dr. Leyden. J. van der Deyster. 1732. — bl. 1-113.
- Gebedt by den Edelen Heer Jacob Cats gemaecht korts voor zyn Edelheys overleyden* enz. bl. 114-116.

- J. Cats, Twee en tachtig-jaarig leven.* bl. 117-235.
- J. Cats, Ghedachten op stapeloose Nachten. Noyt voor desen,* enz. Brugge. Pieter van Pee. 1689. — 29 bladz. P. de la Rue. Gelett. Zeeland. bl. 366 noemt dezen eersten druk zeld. Als voren, doch in dit exemplaar een portret van Jacobus Catsius, Brouwershavius etc. Onzeker of dit portret hier op zijne plaats staat, dan wel ingevoegd werd.
- J. Cats. Nuttelyck.* Huysboeck. Tweede druk. Leyden. H. van der Deyster. 1769. — 264 bl. kl. 8° form. doch in-4° papier ingehangen.
- De gedichten van de Heer Jacob Cats, die in zyn Werken niet gevonden worden.* Leyden. H. van der Deyster. 1767. — 29 bladz. Gedr. in twee kolommen.
- Aenmerkinghe op de tegenwoordige Steertsterre.* 18 ongenummerde bladz. zeld.
- Nieuwe-jaer Gifte aen den Lezer.* 2 bladz.
- Oratie van syn Excellentie de Heer Jacob Cats Extraordin. Ambassad. enz. ghedaen 29 Dec. 1651. Wt het Latyn overgheset.* Rotterdam. J. den Abt. Jz. 1652. — 7 bladz. Gedr. met goth. letter.
- Oratie van Syn Excellentie den Ambassadeur Jacob Catz, ter occasie van des laatste Zeegevecht tusschen den Engelschen Admiraal ende den Admiraal Tromp voorgevallen,* enz. Gedrukt voor Jac. Jansz. Anno 1652. — 6 bladz.
- Holl. tekst in goth. dr. daarachter de Latijnsche. Als tit. vign. een portret.
- 10^e dl. — *Eenige werken op Cats betrekking hebbende, als van Berlaeus, Boeyen anderen.*
- 11^e dl. — *Zeeusche Nachtegael. Tafereel van Sinnemal.* — *Taf. van de belachende Werelt,* enz.
- M. C. N° 2. Alle de Wercken enz. van de Heer Jacob Cats* enz. Amsterd. J. Jacz. Schipper. 1655. — Fol. 2 deelen met platen.
- M. C. N° 3. Alle de Wercken,* enz. als hierv. 1658. — Fol. 2 deelen met platen.
- M. C. N° 4. Alle de Wercken,* enz. als hiervoren.
- Met eigenhandige opdragt van J. Cats aen den Burgemeester van « Axel ende Neuse. »* Paulus Geleynssen Decker.
- In deze uitg. komen ook voor: *80 jarig leven Bedenck en Huishoud op Zorgh-Vliet.*
- M. C. N° 5. N° 6^{is}. Alle de Werken van de Heer Jacob Cats,* enz. Dordrecht bij Jacobus Savry, 1659. 4^e met pl.
- Deze uitgave houd ik voor zeer zeldzaam, dewijl zij mij in 1870 het eerst voorkwam. Zij heeft veel overeenkomst met de volgende.

- M. C. N° 6. N° 4^{or}. Alle de Wercken, enz. van de Heer Jacob Cats.* 't Amsterdam, bij J. J. Schipper 1665. 4^e met pl.
- M. C. N° 7. N° 5. Alle de Wercken, enz. van de Heer Jacob Cats,* enz. 't Amsterdam D. Van Dalen, enz. Utrecht J. en W. van de Water, 1700, 2 deelen fol. met platen.
- M. C. N° 8. N° 6. Alle de Wercken van den Heere Jacob Cats,* enz. De laatste druk met: *82 jarig leven, Stapeloose nachten,* enz. Amsterdam bij Nicolaas ten Hoorn en anderen. P. van Thol. 's Gravenhage 1712, fol. 2 deelen met platen.
- M. C. N° 9. N° 6^{is}.* Als hiervoren.
- Twee bijzonderheden geven dit verschil aan, met de vorige uitgaven. Vooreerst, in plaats van den uitg. N. ten Hoorn, wordt hier Jan van Heekeren genoemd. Ten anderen, zijn al de ruimten voor de afbeeldingen, ledig gebleven.
- M. C. N° 10. N° 7. Des Unvergleichlichen Holländischen Poëten Jacob Cats, Rittern u. s. w. Sinreiche Werke aus den Niederl. übersetzt, mit vielen Kupfern gezieret.* Hamburg, bei Seel. Thom. von Wierings Erben, 1740-1747, 8 Theil. 8°.
- M. C. N° 11. N° 8. Alle de Wercken van den Heere Jacob Cats,* enz. Amsterdam bij Joh. Ratelband, enz. 's Gravenhage, bij P. van Thol en P. Husson, 1726. — Fol. 2 deelen met platen.
- M. C. N° 12. N° 9. J. Cats Werken,* 5 deelen kl. 8° met platen.
- 1^e dl. — *Sinne en Minnebeelden, Selfstryt, Tooneel der mannel. Achtb. — Galathea — Klagende Maegden.* — Leiden, H. vander Deyster, 1779.
- 2^e dl. — *Huwelyk, Mannel. Tegenplichten.* Amsterdam, voor Abraham Cornelis, 1779. — 538 bladz.
- Spiegel van den O. en N. tydt door Jacob Cats,* Amsterdam, Erve H. Vander Putte en B. Boekhout. — 335 bl.
- 3^e dl. — *'s Werelts begin, midden, eynde beslooten in den Trouwing met den Proefsteen,* door J. Cats. Amsterdam, J. Morterre, 1764. — 673 bladz.
- 4^e dl. — *J. Cats, Buytenleven op Zorgvliet.* Amsterdam, Erve A. Van der Putte, zonder jaartal. — 246 bladz.
- Hofgedachten, Mengelingen, Invallende Gedachten, Aspasia, Fuyk, Doodkiste voor de levendige, Tagtig-jarig leven.* (Volgens het privilege van 1770.)
- 5^e dl. — *J. Cats, Gedachten op stapeloose nachten.* — *Twee en tachtigjarig leven.* Tiende Druck. Leyden, H. Vander Deyster, 1769.
- J. Cats, Nuttelyck Huysboeck, Lof en Trouw-Gedichten en Grafschriften op den Heere*

- J. Cats, Tweede Druck.* Leyden, H. Van der Deyster, 1769.
- M. C. N° 13. N° 10. Alle de Werken van den Heer Jacob Cats.* Tot Gend, C. J. Fernand 1786-1787. — 8 deel. 8° zonder plat.
- Achter het 3^e deel eene kerkelijke approbatie.
- M. C. N° 14. N° 11. Alle de Werken van Jakob Cats,* uitgegeven door Mr. R. Feith Amsterd., Joh. Allart, 1790-1799. — 19 deel. 12^e met platen.
- M. C. N° 15. N° 12. Jakob Cats,* uitgeg. door Mr. R. Feith. Amsterd. C. Weddepohl, 1834. — 16 deelen 12^e met platen.
- Hiëraan ontbreekt het Hdweljk in 3 deelen en het portret van J. C., door Vinkeles.
- M. C. N° 16. N° 13. Dichterlyke Werken van Jacob Cats,* Voorrede van P. G. Wijsen Geysbeek, Amsterdam, Gebr. Diederichs, 1828. — 2 deelen 8° met portret en fac. sim.
- M. C. N° 17. N° 14. Al de Werken van Jacob Cats.* — 7 deelen in-8°. — Onvolledige en gestaakte uitgave met platen der beste graveurs. — Hiervan zijn verschenen IIIe deel, 1830 en IVe deel, 1833. Brussel en Amsterdam. Brest van Kempen. — V^e deel, 1835. VIe deel, 1837. VIIe deel, 1838. VIIIe deel, 1839. IXe deel, Lótsangh enz. 1843. Zutphen. W. J. Thieme.
- M. C. N° 18. N° 15. Dichtwerken van Jacob Cats, naar de behoeften van den tegenwoordigen tyd ingerigt.* Met plaatjes. Deventer. A. ter Gunne. 1843 — 1854. 8 deelen in-8° bewerkt door Professor M. Siegenbeek, Dr M. de Vries en Dr A. de Jager.
- M. C. N° 19. N° 16. Vader Cats uitgegeven voor het Nederl. volk.* Voorrede van W. J. Hofdyk. — Tiel. C. A. Campagne. Zonder jaart. (volg. de voorr. 1861.) Met portr. van J. C. op 80jarigen leeftijd.
- M. C. N° 20. N° 17. Alle de Werken van Jacob Cats,* bezorgd door Dr van Vloten. Hoogleeraar te Deventer. Zwolle. Erven J. J. Tyll. 1862. 2 deelen 4^e met pl. — Het exemplaar van den *Spiegel van den O. en N. Tyd*, op bladz. 946 deel II vermeld, werd mij door Prof. Vloten welwillend afgestaan en komt hieronder bij N° 63 *Mus. Cats.*, voor. Zie hierboven bij N° 1 deel 6.
- M. C. N° 21. N° 18. Al de Werken van Jacob Cats. Volksuitgaaft.* Schiedam. H. A. M. Roelants 1869 in-8°.
- M. C. N° 22. N° 19. Keur uit de werken van Jacob Cats.* Leyden. P. H. van den Heuvel. 1852 in-8°.
- M. C. N° 23. N° 20. Jacobi Catzii. I. C. Silenus Alcibiadis sive Proteus.* Amsterdam. Willem Blauc. Zonder jaartal in-4^e met platen.
- Jacobi Catzii J. C. Monita Amoris Virginei. Maechdenplicht.* Amsterdam. — Willem Jansz. Blauc. Zonder jaartal.
- Hardersclachte.* — *J. Cats. Selfstryd.* Tweede druk

- Middelburgh. Gedr. bij Hans van der Hellen voor Jan Pietersz. van de Venne. 1621.
- Sinnebeeld, de heydenisse enz. Middelburg als hiervoren 1624.
- Tooneel der mannelicke achtbaerheyt, door J. Cats.* Gedrukt als hiervoren 1622.
- M. C. N° 24. N° 20 bis. Jacobi Catzii. I. C. Silenus Alcibiadis sive Proteus.* Editio altera ac auctior. Amsterodami. Ex officina Typogr. Guiljelmi Janssonij. Anno CIOIIOCCXX. (1620,) in-4^e met pl. Zeldzaam, en merkwaardige uitgave. Zie N° 1. deel 1 hierboven. *De Navorscher, Febr. 1872.*
- M. C. N° 25. N° 20 bis. Jacobi Catzii. J. C. Silenus Alcibiadis sive Proteus.* Amsterodami. Ec officina Typographica Guiljelmi Janssonii. Anno CIOIIOCCXIX. (1619,) in-4^e met pl.
- Alle deze drie uitgaven van Sil. Alcibiadis s. Proteus verschillen. De laatste is nog niet in het *Museum Catsianum* wel in den *Navorscher* van Februari 1872 opgenomen.
- M. C. N° 26. N° 21. Proteus ofte Minnebeelden verandert in Sinnebeelden door J. Catz.* Rotterdam. P. van Waesberghe 1627, in-4^e.
- Dezelfde uitgave als hierboven N° 1, deel 2; doch uit de hand, met de meeste zorg gekleurd; zelfs de drukornamenten, door M. T. H. van der Ley. Anno 1644. *J. Cats Selfstryd.* Derde druk. Middelburg. Wed. Jan Pieterse van de Venne 1625 met gekleurde platen als hiervoren.
- Sinnebeeld, de heydenisse,* enz. Middelburg. Ghedr. bij Jan Pietersz. vande Venne. 1625, met gekleurde platen als hiervoren.
- Thooneel van de mannelicke achtbaerheyt door J. Cats.* Derde druk. 's Gravenhage, gedrukt bij Adriaen van de Venne ende I. O. (J. Okkers). 1632 met gekleurde platen als hiervoren. — Alles affgeset door M. F. H. v. d. L.
- M. C. N° 27. N° 22. Proteus ofte Minnebeelden verandert in Sinnebeelden door J. Cats.* 's Gravenhage. Gedrukt bij Adriaen van de Venne en Joost Okkers, 1629, in-8° doch in-4^e wit papier gevat met platen.
- Sinne ende Minnebeelden van J. Cats.* Met platen. *Emblemata moralia et economica.* Met platen. *Sinnerycke ende Stichtelyke leersame Redenen tot Verklaringe van de voorgaende Sinnebeelden;* door J. Cats.
- Galathee ofte Harder-Minne-Klachte door J. Cats.* 's Gravenhage, gedrukt bij Adriaen van de Venne en Joost Okkers, 1629.
- M. C. N° 28. N° 23. Neu-eröffnete Schule vor das noch ledige Frauenzimmer, welches u. s. w., von dem hochgel. Herrn Doctor Jacob Cats aufs besite unterrichtet wird etc.* Aus dem Holländ. ins Teutsche übers. durch Cosmus Conrad Cuno.

- Bey J. C. Kolb in Augspurg. 1723, in-8° met pl.
- M. C. N° 29. N° 24. H. (Herrn) Jacob Catsen Kinder Lustspiele durch Sinn und Lehrbilder geleitet:** Aus dem Nider-in das Hochteutsche gebracht durch H. Johann Heinrichen Amnan und mit Kupferstichen geziert etc. durch Conrad Meyern in Zürich. Getrukt im Jahr Christi 1657. — Klein 4°. 178 bl.
- M. C. N° 30. N° 24bis. Uiterst nette uitgave met eigenaardige afbeeld. Kinderspel door Jacob Cats. Jeux de l'enfance par Jacob Cats.** Traduction de l'abbé Adolphe Bloeme, curé de Roquetaire etc. Saint-Omer. Impr. de Fleury-Lemaire. 1855. — 12°. Met gesteendr. titel en afb. van het blindemanspel. 1856. — Fransche tekst en eene Vlaamsche door Prudens van Duyse. Gent. 1853.
- M. C. N° 31. N° 25. Emblemata ofte minnelycke, zedelycke ende stichtelycke Sinnebeelden door D (Dominus of Doctor) J. Cats.** Zonder naam van drukker, uitgever, plaats en jaartal. Breed 12° met platen. De tekst gedeeltelyk goth. letter. Een titelplaat zonder gedrukten titel.
- Kinderspel gheduydt tot Zinnebeelden ende Leers der Zeden.** Zonder afbeeldsel.
- Selfstrydt door J. Cadis,** met platen.
- Sinnebeeldt, openende,** enz. Met de drie vorige gedr., 251 blad.
- M. C. N° 32. N° 25bis. Emblemata ofte Minnelycke, Zedelycke ende Stichtelycke Sinnebeelden door D. J. Cats.** Zonder naam van drukker-uitgever, plaats en jaartal. Breed 12° met platen. Geen goth. letter, maar Rom. en curcyfe bij afwyseling. Ook zonder gedrukten titel maar met titelplaat, 64 blad. Navorscher, enz.
- M. C. N° 33. N° 25ter. Emblemata ofte enz. door D. J. Cats,** zonder naam, jaart., enz. als hierb. Breed 12° met pl. Gedr. titel. Kinderspel. Met afbeeldsel der Abdij te Middelburg. Maeghdenplicht ofte Ampt enz., 64 en 90 genummerde blad.
- M. C. N° 34. N° 26. Maeghdenplicht ofte Ampt der jonge vrouwen, etc. aengewezen door Sinnebeelden. Officium Puellarum, etc.** Zonder naam van uitgever, schrijver, drukker, jaartal en plaats. Breed 12°. Zeer zeldzaam. Slechts 89 blad. genummerd.
- Harders-Klachte,** met de afbeeldsels. Zeldzaam zie J. Scheltema, Anna en Maria Tesselschade bl. 15 en 113. De blad. ongenummerd.
- M. C. N° 35. N° 26bis. Maeghdenplicht** enz. als hierboven. Breed 12°. Weinig verschil met N° 26 hiervoren. Navorscher Febr. 1872. bl. 2.
- M. C. N° 36. N° 27. Maegdenplicht** enz. als hiervoren. Breed 12° met platen. Zeer zeldzaam, 91 genummerde blad.

Hardersclachte, met afbeeldsel en ongenummerde blad. 177.

M. C. N° 37. N° 27bis. Maeghdenplicht ofte Ampt enz. Zonder naam enz., als hierb. Breed 12°. Zeer zeldzaam vooral opmerkelyk door de volgende:

Hardersklachte. Met eigenaardige afbeelding: een' herder en herderin; een deltig heer en vrouw, en een jongen de fluit bespelende. Daarboven het vreemde opschrift: E. Pels. « Amsterdams Fluitertie. »

N° 38. N° 27bis. Maegdenplicht ofte Ampt enz. Breed 12° met platen. Zonder naam van uitg., drukk., plaats, schrijver en jaart. als hierb. Verschil van afbeeldingen en spelling op genummerde bladzijden.

Harders-klachte. Ongenummerd bladzijden met omgezette afbeeld.

M. C. N° 39. N° 27ter. L'art du mariage, poème latin de J. Cats, grand pensionnaire de Hollande. Avec le commentaire de Lidius Paris. — Barrois l'aîné 1830. — Kl. 8° zonder platen.

M. C. N° 40. N° 28. Poëtische Werken van den Heer Jacob Cats, namentlyck Emblemata, Maegdenplicht, Selfstryt, ende Mannelycke Achtebaerheit, kl. 8° met platen. Titelplaat zonder jaartal, naam, uitgever, drukker of plaats. — Ongenummerde blad.

Jac. Cats, Minnelycke, Zedelycke en Stichtelycke Sinnebeelden met derzelver Ghedichten. Goth. letterdr.

Kinderspel, met gewyzigde afbeeld. der Abdy te Midd. zoo dat deze, niet als elders, duide-lyk kenbaer zy. — **Jac. Catzii Silenus Alcibiadis sive Proteus.** — Dit zyn Sedelycke Verclaeringen over zyne Sinnebeelden.

Bijzonder schoone gegraveerde afbeeldsels.

Maechdenplicht ofte Ampt. enz. Met vereenvoudigd wapenschild. **Hardersclacht.** Met wederom verschillende afbeeldsels een herder met doedelzak en kudde schapen; eene trekschuit door paarden getrokken in 't verschieft.

J. Cats Selfstryt, 1635. Zonder naam, van uitgever of drukker en plaats.

Sinnebeeld, enz. 1635.

Tooneel van de mannelicke Achtebaerheit, door J. Cats, 1635. — Met goth. dr.

M. C. N° 41. N° 29. Jacobi Catzii J. C. (Jurisconsulti.) Silenus Alcibiadis sive Proteus, voorghestelt in Minn' en Zinnebeelden met de sedelycke en stichtelycke verklaringe, tegenover yder Beelt ghestelt. II° Titel; III° Titel. Zonder naam van druk. uitg. pl. en jaartal. Gr. 12° met platen.

Gedeeltelyk goth. gedeeltelyk rom. letterdruk.

De bladz. ook hier niet genumm. als bij N° 28/40 hierv.

Kinderspel, met duideyker afbeeld. der Abdy. **Jacobi Catzii, J. C. Maechdenplicht.** — Ter Goude bij Pieter Rammazeyn. Zonder jaartal. **Hardersclacht.**

I. Cats Selfstryt, 1640. **Veldteycken** maar geen titelpl. — Omgezette afbeeld.

Sinnebeeld, de heymenisse, enz. 1640.

Tooneel van de mannelicke Achtebaerheit door I. Cats. Gedrukt in 'tjaer ons Heeren, 1640. Zonder meer.

M. C. N° 42. N° 30. Jacobi Catzii. J. C. Silenus Alcibiadis sive Proteus, voorghestelt in Minn' en Zinnebeelden alsmede zijn **Maeghdenplicht** en andere werken. Tot Dordrecht bij Maerten de bot, II° Titel; III° Titel. Groot 12° met plat. **Kinderspel,** zonder afbeeld.

Jacobi Catzii. J. C. Maechdenplicht. Ter Goude bij Pieter Rammazeyn. — Zonder jaartal. **J. Cats, Selfstryt,** 1645.

Sinnebeeld, de heymenisse enz. 1645. Zonder meer.

Tooneel van de mannelicke Achtebaerheit door I. Cats. 1645. Zonder meer.

De bladz. ongenumm. in deze uitg.

N° 43. N° 30bis. Jacobi Catzii J. C. Silenus etc. als hiervoor. Voorghestelt in enz. als hierb. alsmede zijn **Maeghdenplicht** enz. — Ter Goude. Bij Pieter Rammazeyn. Groot 12° met platen.

Jacobi Catzii I. C. Maechdenplicht. Ter Goude bij Pieter Rammazeyn. Zonder jaartal. **I. Cats. Selfstryt,** 1645.

Sinnebeeld enz. 1645.

Tooneel van de mannelicke achtebaerheit, door I. Cats. 1645. Zonder meer.

Nergens in deze uitg. eenige paginering.

M. C. N° 44. N° 31. Zinne en Minnebeelden: Selfstrydt: Tooneel der Mannelycke Achtebaerheit: Galathea of Herders-Klagt: Klagende Maegden En andere Mengelrymen van den Heere J. Cats. 't Amsterdam bij de Wed. Barend Visscher, 1720, kl. 8° met platen.

Emblemata moralia et economica.

Het Kinderspel ontbreekt. 218 bl.

J. Cats Selfstryt. Veldteycken, 112 bl.

Zinnebeeld de heymenisse, enz.

Tooneel der Mannelycke Achtebaerheit door J. Cats, 55 bl.

J. Cats Galathea of Harders-Minneklacht, 52 bl.

J. Cats Klagende Maegden, Mengelingen. Eer-dichten, 193 blad.

M. C. N° 45. N° 32. Zinne en Minnebeelden, enz. als

hiervoren. 't Amsterdam bij Evert Visscher, 1729, kl. 8°. Met platen.

Uitgave ook in de onderdeelen aan de voorgaande bijna gelijk. **Emblemata** alleen met 210 bl.

M. C. N° 46. N° 33. Sinne en Minnebeelden: Selfstryt: Tooneel der Mannelycke Achtebaerheit: Galathea of Herders-Klagt: Klagende Maegden en andere Mengelrymen van den Heere J. Cats, te Leyden bij Hendrik van Deyster, 1779, kl. 8°. Met platen.

Afzonderlijke uitgave, zonder algemeenen titel, van het 1° deel N° 9 hiervoor.

M. C. N° 47. N° 34. Moral Emblems etc. from Jacob Cats and Rob. Fairlie, with illustrat. by J. Leighton, London, 1860. Gr. 8°.

M. C. N° 48. N° 35. Selfstryt door I. Cats. Zonder jaart. plaats en uitgever. — Breed 12° met platen.

De voorrede is van 1620.

Veldteycken.

Sinnebeeld de heymenisse enz. 251 blad.

M. C. N° 49. N° 36. Selfstryt door I. Cats. Zonder jaartal plaats en uitgever. — Breed 12° met platen.

Veldteycken.

Sinnebeeld enz. 251 blad.

J. Cats, Tooneel van de Mannelicke Achtebaerheit. Ghedr. int jaer 1627. — Zonder plaats en drukk. — Omgez. afb. 122 bl.

M. C. N° 50. N° 37. Selfstryt door I. Cats. Met nieuwe aerdige afbeeldingen van kopere Platen verciert. In 's Gravenhage. Gedr. bij Adr. Van der Venne ende Joost de Ockerss. 1628. — 8°. Zeldzame en gezochte uitgave doordien de afbeeldingen zeer fraai gegraveerd zijn door J. van Vliet naar teeken. van A. v. d. Venne.

Veldteycken. Met de afbeeld.

Sinnebeeld de heymenisse enz. 95 blad.

M. C. N° 51. N° 38. Selfstryt door I. Cats. Zonder jaart. plaats en drukk. — Breed 12°, met plat.

Veldteycken. Met afbeeld.

Sinnebeeld enz. 251 blad.

I. Cats, Tooneel van de Mannelicke Achtebaerheit. Ghedruckt int jaer 1631. — Zonder plaats, naam uitg. drukk. — Met plat. 122 blad. zeldz.

N° 52. N° 38bis. Selfstryt door J. Cats Tot Dordr. Gedr. bij de Weduwe van Isaac Reyers. Zonder jaartal Breed 12°. Met plat. Goth. letterdr.

Veldteycken. Met afbeeld.

Sinnebeeld enz.

226 genumm. blad. Zeldzame uitg. uit de bibliotheq. Prof. Serrure te Gent, auctie Novemb. 1872.

M. C. N° 53. N° 39. I. Cats, Self-Stryt. Van nieuws vermeerderd ende verbeterd. **Militat omnis homo. Voor Mathys Havius.** — Ghedruckt bij Hen-

- driek van Esch. — Zonder plaats. Anno 1634. — 4^e. Met plat.
- Veldt-teycken*. Met afb.
- Sinnebeeldt* enz. Tot Dordrecht. Ghedr. by Hendr. van Esch. 1634. — 119 bladz.
- M. C. N° 54. N° 40. Selfstryt door I. Cats.* Zonder jaart. plaats of drukker. — Breed 12^e. Met plat.
- Veldt-teycken*. Met afbeeld. zonder inschrift.
- Sinnebeeldt de heymenisse* enz. 251 bladz.
- I. Cats, tooneel van de Mannelycke Achtbaerheydt.* Gedr. int jaer 1639. Zonder plaats, naam uitg. of drukker. — 122 bladz.
- M. C. bl. 178. N° 55. N° 40bis. Selfstryt door J. Cats.* Zonder jaartal plaats of drukker. — Breed 12^e.
- Zeldzaam. Met voorreden : Middelburgh 8 Mey 1620.
- Veldt-Teycken*. Met afb. zonder opschrift.
- Sinnebeeldt* enz. — 251 bladz. genumm.
- Navorscher* bladz. 3. N° 56. N° 40er. *Selfstryt door J. Cats.* T' Amsterdam. Gedrukt bij d'Weduwe van Joost Broersz. 1647. — Breed 12^e Met pl. 281 bladz. doorlopende paginering.
- M. C. N° 57. N° 41. I. Cats. Tooneel van de Mannelycke Achtbaerheydt.* Ghedruckt in 't jaer 1631. — Zonder plaats, drukker of uitgever. Breed 12^e. Met platen. 122 bladz.
- Navorscher* bladz. 3. N° 58. N° 41bis. *J. Cats. Tooneel van de Mannelycke Achtbaerheydt.* Gedrukt int jaer 1633. — Zonder naam van uitg. drukker, of plaats. Breed 12^e met platen.
- Andere drukornamenten dan in de uitgave van 1631. — 122 genummerde bladz.
- M. C. N° 59. N° 42. I. Cats. Tooneel van de Mannelycke Achtbaerheydt.* Gedrukt int jaer 1639. — Breed 12^e met plat. — 122 bladz. — Uitgave gelyk aan die van N° 54/40 hierv. doch betere afbeeld. groot pap. en onafgesneden.
- M. C. N° 60. N° 43. Houwelyck door I. Cats.* Tot Middelburgh. — In de Druckerye van Jan Pieterss. van de Venne. 1625. — 4^e. gr. pap. onafgesn. Met plat.
- M. C. N° 61. N° 43bis. Houwelyck door I. Cats* tot Middelburgh. Jan P. van de Venne. 1625. 4^e.
- Verschild met de voorg. uitg. dat aan Nadruk doet denken.
- M. C. N° 62. N° 44. Houwelyck door I. Cats.* 's Gravenhage. Adr. van de Venne. 1628. in 2^e, met plat. 881 bladz.
- N° 63. N° 44bis. *Houwelyck door Jacob Cats.* Zonder jaartal, plaats of drukker. br. 12^e. Met plat.
- Eigenaardig portret van Cats, met een eigenaardig vers : « *Is dit het beelt van Kats enz.* » Goth. letterdr. 570 bladz. Afwijkende afbeeld.

- Zeldzame uitg. uit de biblioth. van prof Serrure te Gent, auctie 1872.
- M. C. N° 64. N° 45. Houwelyck door I. Cats.* Tweede druk. 1632. 's Gravenhage. Ghedr. voor Adriaen van de Venne ende Joost Ockersz. in 8^e. Met plat.
- M. C. N° 65. N° 46.* Dezelfde uitgave als hierv. — Minder helder en smaller papier.
- M. C. N° 66. N° 47. Houwelyck door I. Cats.* In Zeelandt voor Barent Arentsz. Berentsma. 1633. in 4^e. Met plat.
- M. C. N° 67. N° 48.* Dezelfde uitgave. — Minder kwaliteit van papier en slechter afbeeld. Misschien een nadruk.
- M. C. N° 68. N° 49. I. Cats. Houwelyck.* In Zeelant. Gedr. voor Barent Adriaensz. Berentsma. 1636. — 12^e met platen.
- M. C. N° 69. N° 50. J. Cats. Houwelyck.* Tot Dordrecht voor Matthys Havius. 1634. — 12^e met platen. 671 bl.
- M. C. N° 70. N° 51. Houwelyck door J. Cats.* Ghedruckt te Haerlem bij Hans Passchiers van Wesbusch. Mede te koop bij Theunis Theunisz tot Amsterdam 1642. — 4^e Met platen.
- M. C. N° 71. N° 52. Houwelyck door I. Cats.* (Op den graveerden titel *Huwelyck*). T' Amsterdam voor I. I. Schipper 1642. — Klein 8^e met platen.
- N° 72. N° 52bis. *I. Cats. Houwelyck.* In Zeelant. Gedrukt door Barent Adriaensz Berentsma 1643. — 12^e. Met platen.
- Uitgave 7 jaren ouder dan die van N° 68. N° 49 hiervoren, en bovendien met eenig verschil.
- M. C. N° 73. N° 53. Houwelyck door J. Cats.* t' Amsterdam bij Michiel de Groot, 1663. — 12^e met platen. *Het Kinderspel* aanvezig. — 604 bladz.
- M. C. N° 74. N° 54. Houwelyck, door J. Cats.* T' Amsterdam bij Pieter Visser, Jan van Heekeren, Jan Roman en Jan Graal, 1708. — Klein 8^e. Met platen. Op het Vrysterwapen, 1709. — 571 bladz.
- M. C. N° 75. N° 55. Houwelyck, door J. Cats.* t' Amsterdam bij Pieter Visser, Jan Graal en Jan Van Heekeren, zonder jaartal. — Klein 8^e. Met platen. Misschien van 1709 volg. opschrift *Vrysterwapen*. — 538 bladz.
- M. C. N° 76. N° 56. Houwelyck, door J. Cats.* In 's Gravenhage bij Pieter van Thol, 1740. — Klein 8^e. Met platen.
- Op de titelplaat *Huwelyck* door I. Cats, 538 bl.
- Navorscher* N° 77. N° 56bis. *Huwelyck, door J. Cats.* t' Amsterdam bij Gysbert de Groot Keur. Anno 1746. — Klein 8^e met platen, 538 bladz.
- M. C. N° 78. N° 57. Houwelyck, door J. Cats.* Amsterdam, gedr. voor Abraham Cornelis, 1779. — Kl. 8^e met platen.

- De titelplaat *Huwelyck* door I. Cats, 538 bladz.
- M. C. N° 79. N° 58. I. Cats, Klagende Maeghden en Raet voor deselve.* T' Amsterdam, gedr. bij Jacobus Conynenbergh, zonder jaartal. — Breed 12^e met platen.
- Onbevallige afbeeld. in houtsn. Goth. letterdr. 197 bladz.
- Liefde's Granaet appel.*
- Nieuwe Maeghde-Klachten, enz.*
- M. C. N° 80. N° 59. J. Cats Klagende Maeghden en Raet voor deselve.* Dordrecht. Ghedr. voor Mathys Havius. 1633. — Breed 12^e. Met platen.
- Op de titelpl. 1634. — 186 bladz.
- Liefdes Granaet appel.*
- Nieuwe Maeghde-Klachten, enz.*
- I. C. Geluck-wensinghe aen, enz.* 191 bladz.
- Byvoughsel.* 45 bl.
- M. C. N° 81. N° 59bis. J. Cats Klagende Maeghden enz.* Tot Dordrecht gedr. voor Josua Offermans. By Nicolaes de Vries. Anno 1652. — Breed 12^e. Met pl.
- Maeghde-klachten* 197 bladz.
- Liefde's Granaet appel. — Nieuwe Maeghde kl. — Huysraet, enz.*
- J. C. Geluckwensinghe* enz. Byvoughsel, bl. 232.
- M. C. N° 82. N° 60. J. Cats, Klagende Maeghden en raedt voor deselve.* Amsterdam bij Gysbert de Groot. 1684. Breed 12^e met platen.
- Afbeeld. in houtsn. goth. letterdr. 224 bl.
- Liefdens-Granaet appel. Nieuw M. Klachten. — Spreekw. — Huysraet, enz. Onderl. plichten. — Byspreuke.*
- J. Cats, Geluck-wensinghe aen, enz. Byvoeghsel.* Zeldzaam.
- M. C. N° 83. N° 60bis. J. Cats, Klagende Maagden, en Raet voor de selve.* t' Amsterdam, bij de weduwe van Gysbert de Groot, 1715. — Breed 12^e met platen.
- Geen titelplaat. Op den titel als drukornam. een breede band. Afbeeld. in houtsn., 173 bladz.
- Liefdes-Granaet-Appel*, en andere gedichten als hiervor., 204 bladz.
- J. C. Geluck-wensinghe aen, enz.* Finjer papier. Keurig exempl. uit de bibl. wijlen I. Meulman.
- N° 84. N° 60bis. *J. Cats. Klagende Maagden, enz.* T' Amsterdam by de Weduwe van Gysbert de Groot. 1706. Breed 12^e. Met plat. Goth. letterdr. Houtsn. afb. bruin papier 173. bl. Zeldzaam. Uit de biblioth. prof. Serrure te Gend. Auctie 1872.
- Navorscher* N° 85. N° 60er. *J. Cats, Klagende Maagden en Raad voor de Selve.* t' Amsterdam bij d'Erve van de Wed. Gysbert de Groot, 1733, breed 12^e met platen. Zeer zeldzame uitgave, 49 jaren later dan die by Gysb. de Groot N° 82-60 hierb.

- en 18 jaren later dan die by de weduwe Gysb. de Groot, N° 83-60bis hierbov. uitgekomen.
- Slechte houtsn. afbeeld. en andere afwijkingen.
- M. C. N° 86. N° 61. J. Cats, Klagende Maagden en Raad voor deselve.* Tot Amsterdam, by Joannes Kannewet. — 1754. Breed 12^e. Met plat.
- Afbeeld. in houtsn. — Goth. letterdr. Alle andere gedichten als hiervor. *Maagdeklachten* 174 bladz. de andere gedeelten 204 bladz. Het Register ongen. — De platen komen meer overeen met die der uitg. N° 79-58 hierv., dan met die van N° 82-60 hierb.
- M. C. N° 87. N° 62. J. Cats, Klagende Maagden En Raad voor deselve.* Dordrecht by A. Walpot en Zoon. 1781. Breed 12^e.
- Houtsn. afb. — Goth. letterdr. — *Maagdeklachten*, 172 bladz. — Verschild in de platen ook in het getal. *Liefde's Granaet appel* 204 bl. Voorts de andere gedichten als hiervoren.
- M. C. N° 88. N° 63. Spiegel van den Ouden en Nieuwen Tydt door J. Cats.* 's Gravenhage bij Isaac Burchhoorn 1632. — 4^e. Groot papier. Met platen.
- De beste uitgave gelyk aan die in N° 1 deel 6 hierboven, maar bovendien verrijkt met ontelbare eigenhandige varianten en emendatien door J. Cats zelven, die het blijkens opschrift van den titel (*Authoris donum*) ten geschenke gafaan *Jac. Roverius*. Zie N° 1 deel 6 hiervoren. Geschenk aan mijne Catsiana van Prof. van Vloten.
- M. C. N° 89. N° 64. I. Cats. Spiegel van den Ouden ende Nieuwen Tyt.* Derden druck. Dordrecht. Ghedruckt bij Hendrick van Esch voor Matthys Havius. 1635. — 4^e. Met platen.
- M. C. N° 90. N° 65. Spiegel van den Ouden ende Nieuwen Tydt.* Op nieuws herdrukt en vermeerderd met byvoeginge van Nieuwe Platen door I. Cats. In den Briel, gedr. bij Michiel Peermans, 1652. — Klein 8^e met platen. Geen titelplaat, 416 bladz.
- M. C. N° 91. N. 66. Spiegel van den Ouden en Nieuwen Tydt door J. Cats.* Den Iesten Druk. t'Amstelredam. Gedr. bij Jacobus Conynenbergh. Zonder jaartal. — Klein 8^e. Met plat. 320 bl.
- Navorscher* N° 92. N° 66bis. *Spiegel van den Ouden en den Nieuwen Tydt, bestaende enz. door J. Cats.* Den Iesten Druk. Tot Dordrecht. Gedrukt voor Josua Offermans. Goudsmit. Anno 1656. klein 8^e. Met plat.
- Op de laatste bladz. 320 staat : Uyt de Druckerye van Coonelis Dyvoort. Boekverkooper in 't A. B. C. — Eigenaardig titelgvn. — Door mij te Berlijn bij Asher & Ce aangekocht.
- M. C. N° 93. N° 67. Spiegel van den Ouden en Nieuwen*

- Tydt. door J. Cats. Den lesten Druck. t' Amsterdam bij Abraham van der Putte. — Zonder jaartal klein 8°. Met plat. Goth. letterdr. 320 bladz.
- M. C. N° 94. N° 67bis. *Spiegel van den Ouden en Nieuwen Tydt door J. Cats.* Den lesten Druck t' Amsterdam bij Michiel de Groot. 1672. Klein 8°. Met plat. Goth. letterdr. 320 bladz. uit de bibl. I. Meulman.
- Navorscher N° 95. N° 67bis. *Spiegel van den Ouden en Nieuwen Tydt, door J. Cats.* Den lesten druk. — t' Amsterdam bij Michiel de Groot 1672. — (1671?) Kl. 8° met plat. Bij oppervlakkige beschouwing dezelfde uitgave als hiervoren N° 94 N° 67bis, doch werkelijk veel verschillende, vooral afwijkende platen. Uit de bibliotheek van J. van Lennep, die daarbij schreef, zeldzaam. In mijn supplement op het Mus. Cats zijn al de afwijkingen aangetoond.
- M. C. N° 96. N° 68. *Spiegel van den Ouden en Nieuwen Tydt door J. Cats.* Den lesten Druck. t' Amsterdam. Ghedr., bij de Weduw' van Theunis Jacobsz. Lootsman, 1690. — Klein 8° met platen. 320 bladz. Betere afbeeld. dan elders. Minder volledige tekst.
- M. C. N° 97. N° 69. 's Werelts Begin, Midden, Eynde besloten in den Trou-Ringh met den Proefsteen van den selven door I. Cats, Dordrecht voor Matthias Havius. Ghedruckt bij Hendrick van Esch, 1638. — Klein 8° met platen. De drie deelen 639 bladz. *I. Cats, Lofsangh op het Geestelick Houwelick van Godes sone.* Portr. van J. Cats out 57 jaren. Aan het einde het wapen van Cats. — Goede afb. — 132 bl.
- M. C. N° 98. N° 70. 's Werelts Begin, enz. als hiervoren. — t' Aemsteldam. Ghedr. bij Nicolaes van Ravesteyn. Voor Evert Cloppenburgh. Zal. 1643. 4°. Met plat. De titel rood en zwart gedr. Verschillend portr. van A. H. Schurmans. *Trou-ringh* 772 bl. *Lofs.* 136. bladz.
- Navorscher N° 99. N° 70bis. 's Werelts Begin, enz. als hiervoren. Dordrecht. Gedr. bij Hendrik Walpot. Zonder jaar. Met plat. 8°.
- Op den gegrav. titel *J. Cats. Proefsteen van den Trou-ringh.*
- Navorscher N° 100. N. 70bis. 's Werelts Begin enz. als hiervoren. — Zonder naam van drukker, uitgev. en plaats. — Klein 8°. Met platen.
- Op den gegrav. titel: *Proefsteen* enz. A° 1645.
- Navorscher bl. 4. N° 101 N° 70ter. 's Werelts Begin enz. als hiervoren. t' Amsterdam bij de Weduwe van

- Gysbert de Groot. 1706. 8°. Met houten. afb. Eigenaardige drukornam. — Doorloop. pag. 673 bl.
- N° 102. N° 70ter. 's Werelts Begin, enz. als hiervoren. door J. Cats. Te Amsterdam. By de Erfgenam. van de Wed: Gysbert de Groot en Anthoni van Dam. A° 1719. Kl. 8°. Met plat. 673 genum. bladz.
- M. C. N° 103. N° 71. *Verteuschet Gründ Heurath.* (Gront-Houwelijk). *Aus dem Holländ. Jacob Catsen.* 4°. Zonder jaart., naam, plaats, uitgever of drukker. 46 niet genumm. bladz.
- M. C. N° 104. N° 72. 's Werelts begin enz. als hierbov. Dordrecht by Blussé en Comp. 1806. Met plat. — Klein 8°.
- Afzigtelijke houtsn. plat.; papier van de slechtste kwaliteit; een waar monument van ellendige uitvoering. Het portr. van J. Cats out 58, eene caricatuur op dat van M. Miereveld! — 647 bl.
- M. C. N° 105. N° 73. 's Werelts Begin enz. als hierbov. — Te Z. Boemel, bij Johannes Noman. — Zonder jaartal. Klein 8°. Slechts ééne afbeeld. Even erbarmelijk als hierv. Het papier iets minder slecht. — 631 bladz.
- M. C. N° 106. N° 74. *J. Cats's Werelds begin* enz. als hierb. Schiedam, H. A. M. Roelants. 1858-1860. — 2 deel. 12°. Zonder plat. Nog niet voltooid.
- M. C. N° 107. N° 74bis. *Dichterlyke vertellingen uit den Trouwing en het Huwelyk van Jakob Cats.* 's Gravenhage bij K. Fuhri. 1851. — Klein 12°. Met gegrav. titelwign. 319 bladz. Nette uitvoering.
- M. C. N° 108. N° 75. *Jac. Catsii Patriarcha bigamos cui Hugonis Grotii historiam Ionae junxit Car. Poppo Froebel.* Rudolphopoli (Rüddolphstadt.) 1821. Zeer klein 12°. Zonder naam van drukker. Zeer net in rood lijstwerk gedrukt. — Keurig ex. 91 bladz.
- M. C. N° 109. N° 76. *J. Cats, Ouderdom, Buyten-leven, en Hof-gedachten.* t' Amsterdam bij Jan Jacobz, Schipper. 1655, kl. 8°. Met platen. 247 bladz. gegrav. geen gedrukte titel. *Hof-gedachten, Mengelinghem* 113 bl. *J. Cats, Invallende gedachten*, 84 bladz. — *Aspasia*, zonder platen, 80 bladz. — *Afbeelding van 't Huwelick onder de gedaanten van een Fuyck door J. Cats*, zonder platen, 32 bladz. — *J. Cats. Tachtig jarig leven* enz. — *Dootkiste voor de levendige.* — t' *Samensprake tusschen de Doodt en een Oudt man.* — t' *Samenspraeck tusschen Ziel en Lichaem.* Met platen, 216 bl.

- Navorscher N° 111. N° 76bis. *J. Cats Ouderdom, Buyten-leven en Hofgedachten op Sorgvliet*, zonder naam op den gedrukten titel. Geen jaartal noch drukker noch plaats. Groot 8°.
- I. Cats, Buytenleven op Sorgvliet.* t' Amsterdam bij Jan Jacobz, Schipper, 1655. Met platen.
- N° 112. N° 76ter. *I. Cats, Buytenleven op Sorgvliet* by Jan Jacobz. Schipper 1665 Amsterdam. Kl. 8°. Met plat.
- M. C. N° 113. N° 77. *J. Cats, Ouderdom* enz. als hierb. — t' Amsterdam bij Jacobus Conynenberg. — Zonder jaart. Kl. 8° met platen. Het privilegie is van 1710.
- J. Cats invall. Gedagt*, 81 bl. — *Aspasia*, Blyeyndig spel. titelpl. 86 bl. — *Fuyck door J. Cats*, 32 bl. — *Dootkiste voor de Lev.* — t' *Zamenspraak tusschen de Dood* enz. — t' *Zamenspraak tusschen Ziel* enz. 205 bl. — *J. Cats, Tachtig-jarig Leven, huyshouding* enz. 46 bladz.
- Navorscher N° 114. N° 77bis. *I. Cats, Buytenleven op Sorgvliet.* t' Amsterdam bij Izaak van der Putte. Zonder jaartal. — Klein 8° met platen. Het privilegie overgegaan van Jac. Conynenberg, uitgeave 1700, is van 1726. Wijzigingen in de afbeeld.
- M. C. N° 115. N° 78. *I. Cats, Buytenleven op Sorgvliet.* t' Amsterdam bij d'Erv. A. Van der Putte. Zonder jaart. — Klein 8° met platen. Het privilegie is van 1770.
- J. Cats, Ouderdom, Buytenleven, Hofgedachten, Tachtig-jarig leven en bedenkingen op Sorgvliet.* Met slordige afbeeld. 246 en 94 bladz. *Invall. gedagten*, met betere afbeeld. 81 bladz. *Aspasia*. 86 bladz. afb. — *Fuyck*. afb. 32 bladz. *Dootkiste* enz. met uitsl. plaat. t' *Zamenspraak tusschen de dood* enz. — t' *Zamenspraak tusschen de ziel* enz. 205 bladz. — *J. Cats, Tagtigjarig leven* enz. 46 bladz.
- M. C. N° 116. N° 79. *I. Cats, Ouderdom*, enz. Schiedam. H. A. M. Roelants, 1854-1856, kl. 12°. 3 deel. zonder platen.
- M. C. N° 117. N° 80. *Vader Cats in miniatur.* *De Houweliks-fuyck.* 2° druk. te Utrecht bij C. Van der Post, Jr. Zonder jaartal, kl. 12°.
- De titel rood en zwart gedr. 48 bladz.
- M. C. N° 118. N° 81. *Dootkiste voor de Levendige door J. Cats.* Schiedam. H. A. M. Roelants, 1853, kl. 12°. Zonder platen, 163 bladz.
- M. C. N° 119. N° 82. *J. Cats, Tachtig jarig leven en huys-houding op Sorgvliet.* Geschreven ten verzoeken van Sijn waerde en lieve Neef A. Thisius Ictus Prof. en Rector Magnificus in de Univer-

- teijt te Leyden. Amsterdam bij Cornelis Jansz. Zonder jaartal, 8°. Zonder platen.
- Goth. letterdr., 44 bladz. curieuse uitgave die niet veel voorkomt, gewijzigd in vergelijking met anderen, b. v. N° 115/78 hiervoren van 1770? Zeer bruin papier.
- M. C. N° 120. N° 83. *J. Cats, Tachtigjarige bedenkingen.* Schiedam, H. A. M. Roelants, 1856. Klein 12°. Zonder platen, 200 bladz.
- M. C. N° 121. N° 84. *J. Cats Gedachten op slapeloose nachten.* Met figuren. Den Tienden Druck. Leyden bij Hendrik van der Deyster, 1769. — 8°. De titel rood en zwart gedr. Met sommige uitmunte afbeeld. Zie N° 12. N° 9. deel 5 hierb. *J. C. Twee en tachtig jaarig leven*, enz. Met het voorg., 238 bladz.
- Navorscher N° 122. N° 84bis. *J. Cats. Gedachten op Slapeloose nachten, waerinne enz. mitsgaders het tweentachtigjarig Leven van denselven Heere van sijn Geboorte* enz. Te Amsterdam bij A. van der Putte. — Te koop Tot Brussel bij J. B. Jorez. Zonder jaartal, 8°. Zonder platen onafgesn. 238 bladz. Komt niet dikwijls voor.
- M. C. N° 123. N° 85. *J. Cats. Gedachten op slaapeeloose nachten.* Schiedam. H. A. M. Roelants. 1853. — Klein 12°. Zonder platen. 84 bladz.
- Navorscher N° 124. N° 85bis. *J. Cats. Gedachten op slaapeeloose Nachten.* Den Achsten druk. Met vern. fig. Leyden. Jan van der Deyster. 1732. — 8°. De titelpl. gegrav. door J. P. Goeree elders door J. Lamsveld. 235 doorl. bladz.
- Navorscher N° 125. N° 85ter. *J. Cats. Gedachten op Slapeloose Nachten.* Den Achsten druk. Met vern. fig. Leyden. Jan van der Deyster. 8° 1732.
- Door het verschil der drukornumenten welligt een Nadruk van de uitg. hierv. N° 124. N° 85bis.
- Navorscher bladz. 5, N° 126. N° 85^{quater}. *J. Cats, Gedachten op slapeloose nachten.* Den sesden Druck met vern. Figuren. t' Amsteldam, bij Andries van Damme, 1722. — (Op den gegrav. titel 1710). Klein 8°.
- Bevallig titelwign., een zwaan de vleugels uitslaande vóór een grafzerk, 235 bladz. Doorl. pagin. met het 82 jarig leven van J. Cats, komt niet dikwijls voor.
- N° 127. N° 85.⁵ *J. Cats Ghedachten op stapelose nachten. Noyt voor desen* enz. Tot Brugge ghedruckt bij Pieter van Pee. 1689 4°.
- P. de la Rue* noemt de uitgave zeldzaam. Zie Gelett. Zeel. bl. 366.
- N° 128. N° 85.⁶ *J. Cats Gedachten op stapeloose Nachten* enz. den vierden Druk. Met vern. figuren. t' Amsteldam, bij Andr. van Damme. 1716. 8°. Met plat.

- N° 129. N° 85. *J. Cats Gedachten op slapeloose nachten* enz. 't Amsteldam bij Andr. van Damme. 1710. 8° met plat.
- M. C. N° 130. N° 86. *J. Cats, Twee en Tachtig jarig leven. Afbeeldinge van het huwelijk onder de gedaante van een Fuyck*, Schiedam, H. A. M. Roelants, 1852. — Kl. 12° zonder platen, 101 blad.
- M. C. N° 131. N° 87. *J. Cats, bieboek, hoofdzaekelyk behelzende hoe eenen voorzigtigen biën-houder zich zal schikken om 't meeste voordeel daer uyt te trekken, alsook hoe hy zich zal wapenen tegen de kwaeddoenders. Geschreven op zyn kasteel te Zorygtied door den overleden Heer Jacob Cats, Ridder enz.* Gend, boekdrukkerij van I. C. van Paemel, zonderjaartal, 8° 39 bl. Dit boek is in Vlaanderen bij bijenhouders nog in gebruik. Doch is het wel van Jacob Cats? en niet van J. C., den schrijver van de *Vermeerderde wyse Jaer-beschryver*, enz., 1661. — 4°, zie blad. 183 Mus. Cats?
- J. Cats, tachtig-jarig leven en huijshouding op Zorgvliet. Geschreven ten verzoeke van zyne waerde en lieve neef A. Thisius* enz. als hierv. N° 119 N° 82. Gent, J. C. van Paemel. In den naam van Maria, zonder jaartal, 8° zonder platen, 38 blad. zeer grof papier.
- M. C. N° 132. N° 88. *J. Cats, Nuttelyck Huysboeck, benevens alle de overgebleven gedichten, alsmede Lof- en Rouwgedichten en Grafgedichten op J. Cats.* Tweede Druk. Leyden, Hendrik van der Deyster, 1769. — 8° met platen, 321 blad. afzonderlijk uitgeg. van N° 12 N° 9. 5° deel hierboven.
- M. C. N° 133. N° 89. *Aenmerkinghe op de tegenwoordige Steertsterre.* Zonder naam van schrijver, uitg. jaartal of plaats. — Klein 4°. Dezelfde uitg. als hierboven in N° 1, deel 9.
- M. C. blad. 183. A. N° 1-4. *De vermeerderde jaerbeschryver vertoonende den Hemels-loop, een onfeylbaren Almanach door J. C.* 't Amsterdam by Cornelis Jansz. 1661. — 4° met platen.
- B. N° 1-4. *'t Ontdekte voordeel van alle wereldsche dingen* enz. door d'overleden Heer J. C. 't Amsterdam by Cornelis Jansz., Zwolle, 1669. — 4° met platen.
- Deze twee werken worden dikwijls aan Jacob

Cats toegeschreven. Zij zijn evenwel niet van hem, en in het Museum Catsianum heb ik de redenen. blad. 184, ontvouwd.

Terwijl het eerste gedeelte van dit uittreksel uit het *Museum Catsianum* bereids gedrukt was, werd nog ontvangen : N° 28bis dat aldaar moet worden ingelascht, namelijk :

Jac. Catz Minnelycke, Zedelycke en Stichtelyke Sinnebeelden met derselve Ghedichten. — Zonder jaartal, naam van drukker of plaats. 8°. Met plat.

Veel verschil met N° 28; vooral door den gothischen drukletter op andere wijze dan ginds afgewisseld met den romeinschen. — De gedichten zijn hier niet genummerd; ook verschil van afbeeldingen, en omgezet.

Magdenplicht (aldus hier op den gegraveerden titel.) Ongen. blad.

Harders Clacht.

Jac. Catzii Silenus Alcibiadis sive Proteus. Veldt-teyken met afbeeld.

Selstryt, Sinnebeeld enz. 1633. 115 blad.

Tooneel van de Mannelycke Achtbaerheydt enz. door I. Cats. 1633.

Overgedrukt van het tijdschrift : *de Vlaamsche School*, Antwerpen, Mei 1873.

ERRATA.

Men gelieve de volgende drukfeilen te verbeteren :

Bl. 5. M. C. N° 1, 1° deel : aan *jonckvrouwen*, eene groote J. — 1ste kolom, 21ste regel : *Sinnebeeldt* en op den 16de, *de Huwelyx-Fuyck*, beide in curcijf.

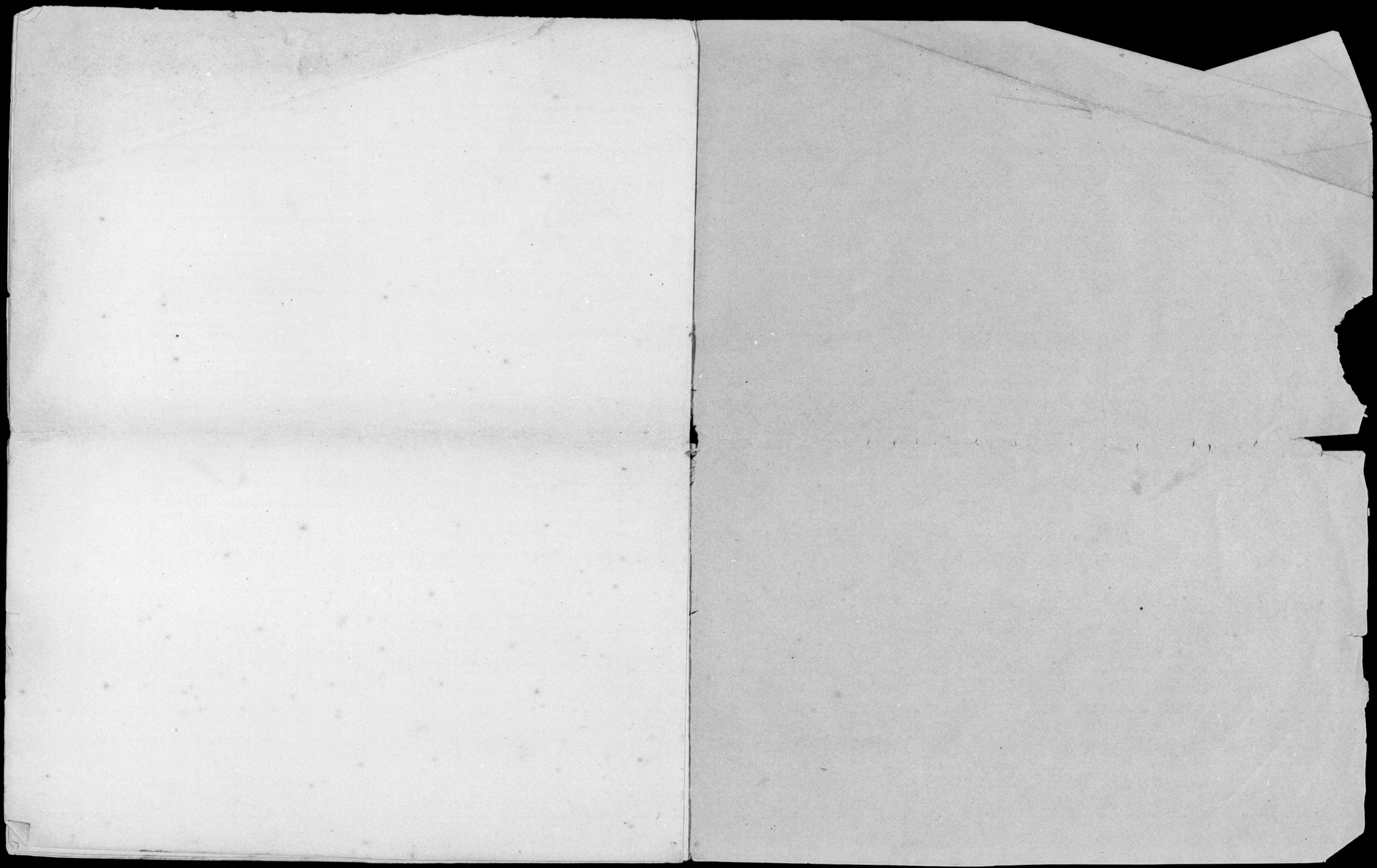
Bl. 6. 10^e deel, 35ste regel *Barlaeus*, in plaats van *Berlaeus*. — 2de kolom, 9^e regel : *jaurig leven*, in plaats van *jarig leven* en *Slapeloose*, in plaats van *Slapeloze*. N° 12, N° 9, *Klaegende*, in plaats van *Klagende*. *Leijden* in plaats van *Leiden*.

Bl. 7. 1ste regel : Druk zonder c. N° 23, N° 20, J. Cats, in plaats van I. 2de kolom, 6^e regel : I. Cats, in plaats van J. 15de regel van onder : *Ockers*, in plaats van *Okkers*.

Bl. 8. N° 30, N° 24bis : *Uiterst nette uitgave met eigenaardige afbeeld.*, moet volgen in gewone letter achter den vorigen regel. N° 33, N° 25ter : *Kinderspel, Maeghdenplicht ofte Ampt*, onderschrappe men met potlood of inkt, om aan te duiden dat dit in curcijf behoort te zijn. N° 34, N° 26 : *jongvrouwen* in plaats van *jonge*.

Geringere drukfeilen laten zich verbeteren bij het lezen.

2 Verlaasde brieven van den dochter
van Mr. van W. C. M. de Vries v. Elst
Oostkapelle 7. Nov. 1888. ^{met}

1)
Hooggeachte Heer,
Voor mijn vriende-
lijke herinnering aan
den geboortedag van mijnen
Vader, kom ik te onder-
besten dank betuigen.
Dat deze dag geen feest-
dag meer voor ons Lijf kon-
n hette niet niet was gemaakt.
Wond onherbergsamer is het
verlies door ons, in allen
wiltarmenden uitkomen jaarm

en Broeder gelede .

Omits iuchteijk groot is vrye
Straat.

Doch welgeem en milde
vriet ten oore Amann, is de
Langwekkende toestand waarin
zijn geliefde Vader zich
thans bevindt. Het beengaan
van zijner Zoon heeft hem
gebroken - de Ziet was gekraakt;
het lichaam vermoekt zich
vriet op te richten. Thans zijn

zijn ziele - op zijn jongsten
broeder na - in het onkerlijke
land vergaderd rond het
Kerfbed van onder hierbaren
iader - want wij hebben geene
hoop meer hem in ons midden
te brengen behouden.

De Zieke is volkomen ge-
willig en bereid tot heengaan.
Hij lijdt treuring. Daarvoor
zijn wij zoo dankbaar.

Dezen morgen draeg hij mij
op de Zijne groeten over te brengen.

Van ons spreekt ik u niet.
Wat te zeggen tegenover een
tweevoudig leed als het onze?
Wij zijn stil en doen onzen mond
niet open, want God heeft
het gedaan!

Mag ik mijne respecten
aan mevrouw Meets verdragen.
U wist het mij niet even,
niet waar, dat ik u welgemeent
maak van ons leed. Steeds
bevoordelt u ons zoo groote
betrouwelijkheid.

Verwachting en erkentelyk
teken ik mij uwe dor.

U: Elderman:
de Jonge velleucht

buitengewone geest. Een
ridderlijke figuur is er met hem
heen gegaan. Hij was "iemand";
niet waar? Een zijne oprechtheid
heid; zijn waarheidszin;
zijn eemoud; zijn afschuw
van het wat laag was, hadden
op zijne persoonlijkheid den
onmiskenbaren stempel
gedrukt, van wat edel is en
goed.

Van onze droefheit spreekt
ik u niet. Dit is onmogelyk
in de eerste omitsprekelyke
stans der beroving; in de
verschuldtheit van u geroed
bij de dubbele rouw die binnen
weinig maanden, ons hart

doet blaadren, en het in ^{aanneet} ~~aanneet~~
in ontroostbaar wee hooi doen
ineenskrumpen, wiet het wick
door de stamren heen, wiet op
te richten tot het Stuit des
Vaders; het Stuit des vele broinigen.
Gij zijt dankbaar - ja, dankbaar -
dat voor den Lijder de Lijft is
volbreeden, en de lang gewenschte
eindpaal wend bereikt.

Vergun mij, ten slotte, mij
in uwe vriendschap te brengen
aanbevelen. Den vader waart
u gereegen; wil, om zijnerheid,
iets daarvan overbrengen
op de kinderen, die uwe suet
vriendheid willen ontvangen,
in dankbare herinnering en

wilde van den Oetelapene.
Mijne broeders en broesters
verzoeken mij u hunne
respecten over te brengen.
U weet hoeveer ik u mij
naarbij voeg, hoogachtend,
erkennteljk en dienstwillig.

M: Lijderman =
de Jonge

2)

Overdins. 1 Juli. 1888.

Hooggeachte Heer,
Onze dierbare

Vader is weder morgen om
9. ontslapen. Rust en kalmte
is bij van ons gegaan - zonder
schrijt, zonder lijden.

Uw vriendelijk, belangstellend
schrijven - waarvoor onzen
oprechten dank - geeft mij
de vrijmoedigheid u aldus deel-
genoot te maken van onze
smert.

Uw heid en waardeert
mijnen vader in zijn hoog-
"geleerd karakter; in zijne